

ภาพรวมโดยทั่วไป

3.1 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยใน 2 ทศวรรษที่ผ่านมา

เศรษฐกิจของประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวที่ค่อนข้างสูงอย่างต่อเนื่องมาตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมาโดยบางช่วงเวลามีการขยายตัวสูงมากเป็นพิเศษส่วนหนึ่งเป็นเพราะอิทธิพลของเหตุการณ์ภายนอกประเทศปริมช ได้เป็นคลื่นเศรษฐกิจที่มากระทบประเทศไทยอย่างเช่น คลื่นลูกที่หนึ่งคือ สงครามเวียดนามและอินโดจีนในช่วงปี 1962-1975 ที่สหรัฐอเมริกาทบทวีช ดินเงินทอง ผู้คน อารยธูทโรปรกรณ์มหาศาลในการทำสงครามครั้งนี้ ในช่วงเวลานี้เศรษฐกิจไทยขยายตัวเฉลี่ยปีละ 7.2 % ภาคที่มีผลกระทบมากที่สุดคือ ภาคอีสานและภาคตะวันออก ถึง ก่อสร้างต่างๆเช่น ท่าเรือและสนามบินบางแห่งยังใช้ได้ถึงปัจจุบัน ส่วนคลื่นลูกที่สองคือ การไหลทะลักเข้ามาของการลงทุนจากต่างประเทศในช่วงระหว่างปี 1987-1991 ที่ลงทุนโดยตรงคือจากประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน ช่วงเวลานี้เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยปีละร้อยละ 10.7 ซึ่ง คลื่นเศรษฐกิจลูกนี้เปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจไทยอย่างมาก¹

เนื่องจากสถานการณ์ทั้งภายนอกประเทศและภายในประเทศ ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจไทยในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาั้นแตกต่างกัน ฉะนั้นในการพรรณนา ความเกี่ยวกับสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ช่องว่างการออมและทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศจึงได้แบ่งช่วงเวลาของการพิจารณาออกเป็น 6 ช่วงระยะเวลา² ดังนี้

- Period 1 ตั้งแต่ปีค.ศ. 1975-1979

¹ เศรษฐศาสตร์ไม่ขยายอย่างที่คิด, (สำนักพิมพ์ผู้จัดการ, 2538), หน้า130-131.

² Narongchai Akrasanee, Karel Jansen and Jeerasak Pongpisanupichit, International Capital Flows and Economic Adjustment in Thailand (Thailand: TDRI, 1993), pp. 121-123.

- Period 2 ตั้งแต่ปีค.ศ. 1980-1982
- Period 3 ตั้งแต่ปีค.ศ. 1983-1986
- Period 4 ตั้งแต่ปีค.ศ. 1987-1990
- Period 5 ตั้งแต่ปีค.ศ. 1991-1994
- Period 6 ตั้งแต่ปีค.ศ. 1995-1996

จากตาราง 3 จะพบว่า อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยจากตัวเลขอัตราการเจริญเติบโตของ GDP ณ ราคาปี 1988 ประมาณร้อยละ 7.8 ซึ่งในช่วงปี 1975-79 อัตราการเจริญเติบโตของ GDP ค่อยๆอยู่ที่ร้อยละ 9.97 ต่ำสุดในปี 1975 อันเนื่องจากวิกฤตการณ์ราคาน้ำมันครั้งที่ 1 (the First Oil Price Shock) ที่ต่อเนื่องจากปี 1974 หลังจากนั้นเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวขึ้นผลจากการวางแผนนโยบายเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจทั้งการค้า การคลัง การเงิน ทำให้เศรษฐกิจเติบโตสูงสุดในปี 1978 ที่อัตราร้อยละ 10.44 ถึงแม้จะมีปัจจัยภายนอกมากระทบบ้างแต่ปัจจัยภายในประเทศกลับฟื้นตัวเช่น การส่งออกสูงขึ้น การลงทุนสูงขึ้น เป็นต้น³

ต่อมาประเทศต่างๆทั่วโลกก็ต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ราคาน้ำมันครั้งที่ 2 (the Second Oil Price Shock) ซึ่งประเทศไทยก็เช่นกันทำให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจช่วงปี 1980-82 ลดต่ำลงมากเหลือประมาณร้อยละ 5 ค่อยๆ เพราะนอกจากวิกฤตการณ์ราคาน้ำมันแล้วยังพบว่าเศรษฐกิจทั่วโลกตกต่ำเกิดวิกฤตการณ์หนี้กันทั่วหน้า (Debt Crisis) ในประเทศกำลังพัฒนาส่งผลต่อเนื่องถึงปี 1983-86 ทำให้อัตราการเจริญเติบโตโดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 5.7 เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยจากปีที่ผ่านมาจนกระทั่งเข้าสู่ค.ศ. 1987 พบว่าภาวะเศรษฐกิจโลกกำลังฟื้นตัวจึงทำให้เศรษฐกิจประเทศไทยเติบโตขึ้นในปีนั้นเท่ากับ 8.76% ค่อยๆ อีกทั้งนโยบายภายในประเทศไทยเองสนับสนุนให้ระดับการลงทุนและการส่งออกเติบโตสูงขึ้น ในขณะที่การไหลเข้าของทุนต่างประเทศก็สูงขึ้นด้วยจึงทำให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉลี่ยต่อปีในช่วงปี 1987-90 ประมาณ 11.5% ซึ่งเพิ่มขึ้นจากช่วงค.ศ. 1983-86 ประมาณ 102% นับได้ว่าเป็นการเจริญเติบโต

³ Narongchai Akrasanee, Karel and Jeerasak, International Capital Flows and Economic Adjustment in Thailand 63 : p. 1-6 .

ที่เพิ่มสูงขึ้นมากที่สุดนับจากทศวรรษที่ผ่านมา หลังจากช่วงอัตราการเจริญเติบโตสูงที่สุดผ่าน
ไปประเทศไทยก็ต้องเผชิญกับอิทธิพลของวิกฤตการณ์ภายนอกประเทศอีกครั้ง จากวิกฤตการณ์
ในอ่าวเปอร์เซียที่สืบเนื่องจากปี 1990 แต่มารุนแรงในปี 1991 นี้⁴ ฉะนั้นส่งผลให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เคยสูงถึง 13.16 % ในปี 1990 ลดลงมาอยู่ที่ 7.88 % ต่อปี เมื่อสถานการณ์
เศรษฐกิจโลกไม่เอื้ออำนวยบวกกับอิทธิพลปัจจัยภายในประเทศไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางการเมือง
กรณีพฤษภาทมิฬ (ในปี 1992) ต่างก็มีผลต่อการชะลอตัวของภาคเศรษฐกิจนำเข้าได้แก่ การส่งออก
การลงทุนจากต่างประเทศ การท่องเที่ยว ธุรกิจก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น⁵ โดย
เฉพาะในปี 1991 และ 1992 ที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงมาอยู่ที่ 7.88 %
และ 7.40 % ต่อปีตามลำดับ

พอในปี 1993 และ 1994 พบว่าอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกระเตื้องขึ้นจากปี
ก่อนๆ ในช่วงเวลานี้ด้วยกันทั้งนี้เนื่องจากเศรษฐกิจโลกเริ่มฟื้นตัว เติบโตภาพเศรษฐกิจ
ภายในประเทศไทยเองเริ่มมั่นคงขึ้น ทำให้ภาคเศรษฐกิจนำเข้าที่ชะลอตัวอยู่ที่ฟื้นตัวและขยายตัวอยู่
ในเกณฑ์สูงขึ้นนับจากช่วง 15 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะภาคการส่งออกที่เติบโตเป็นพิเศษ ภาค
การลงทุนก็ขยายตัว⁶ ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของปี 1993 และ 1994 อยู่ที่
ร้อยละ 9.59 และ 8.90 ตามลำดับโดยเฉลี่ยในช่วงปี 1991-94 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
ของประเทศไทยคิดเป็นร้อยละ 8.4 ต่อปี และยังส่งผลต่อเนื่องมาซึ่งปี 1995 ที่เศรษฐกิจไทย
ก็ยังเติบโตต่อเนื่องคิดเป็นร้อยละ 8.7 ทั้งนี้ก็เพราะการเติบโตในภาคเศรษฐกิจนำเข้าเป็นหลัก
(การส่งออกที่ทำรายได้เข้าสู่ประเทศไทยถึง 1 แสนล้านบาท) แต่พอปี 1996 เศรษฐกิจไทยก็เริ่ม
ชะลอตัวลงขยายตัวเพียง 6.4 % ลดลงจากปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 26 สาเหตุหลักมาจากตลาด
การเงินโลกมีความผันผวนและเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินในประเทศเม็กซิโกสืบเนื่องจากปี
1995

⁴ ธนาคารกสิกรไทย, เศรษฐกิจไทย, 2534, หน้า 2-5 และ 169-175.

⁵ เรื่องเดียวกัน, 2535, หน้า 8-15 และ 178-182.

⁶ ธนาคารแห่งประเทศไทย, รายงานเศรษฐกิจและการเงิน, 2536-2538.

Table 3 Gross Domestic Product and Growth Rate of GDP
During the Period of 1975-96 at 1988 prices.

Year	GDP at market price (millions of baht)	GDP at 1988 price (millions of baht)	Growth Rate of GDP at 1988 price (%)
1975	303,319.0	626,981.0	4.85
1976	346,516.0	685,763.0	9.38
1977	403,529.0	753,645.0	9.90
1978	488,226.0	832,316.0	10.44
1979	558,861.0	876,539.0	5.31
1975-79	2,100,451.0	3,775,244.0	39.88
average	420,090.2	943,811.0	9.97
1980	662,638.0	918,517.0	4.79
1981	756,145.0	969,288.0	5.53
1982	829,829.0	1,015,357.0	4.75
1980-82	2,248,612.0	2,903,162.0	15.1
average	749,537.3	967,720.7	5.02
1983	926,985.0	1,087,089.0	7.06
1984	990,373.0	1,154,213.0	6.17
1985	1,049,386.0	1,207,283.0	4.60
1986	1,147,147.0	1,266,443.0	4.90
1983-86	4,113,891.0	4,715,028.0	22.7
average	1,028,472.8	1,178,757.0	5.68
1987	1,303,583.0	1,377,428.0	8.76
1988	1,542,829.0	1,542,829.0	12.01
1989	1,845,052.0	1,726,923.0	11.93
1990	2,191,094.0	1,954,230.0	13.16
1987-90	6,882,558.0	6,601,410.0	45.87
average	1,720,639.5	1,650,352.5	11.47

Table 3 Gross Domestic Product and Growth Rate of GDP

During the Period of 1975-96 at 1988 prices (continued).

Year	GDP at market prices (millions of baht)	GDP at 1988 prices (millions of baht)	Growth Rate of GDP at 1988 prices (%)
1991	2,505,629.0	2,108,250.0	7.88
1992	2,827,158.0	2,264,260.0	7.40
1993	3,181,200.0	2,481,300.0	9.59
1994	3,637,100.0	2,702,100.0	8.90
1991-94	12,151,087.0	9,555,910.0	33.8
average	3,037,771.8	2,388,977.5	8.4
1995	4,197,300.0	2,936,000.0	8.66
1996	4,689,700.0	3,123,800.0	6.40
1995-96	8,887,000.0	6,059,800.0	15.1
average	4,443,500.0	3,029,900.0	7.5
Total 1975-96	36,383,599.0	33,610,554.0	172.4
Average 1975-96	1,653,800.0	1,527,752.5	7.8

Source : National Accounts Division , NESDB.

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่งผลให้นักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศเกิดความไม่มั่นใจในการลงทุน ในตลาดการเงินใหม่รวมถึงไทยด้วย นอกจากนี้มูลค่าการส่งออกไม่ขยายตัวเนื่องจากปริมาณ การค้าโลกที่ชะลอตัว ส่วนปัจจัยภายในประเทศเองก็มีผลต่อการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของ ประเทศไทยเป็นอย่างมากเช่นกันเป็นต้นว่า ความไม่แน่นอนทางการเมือง เสถียรภาพทาง เศรษฐกิจไม่มั่นคง เป็นต้น⁷

3.2 ระดับช่องว่างการออมของประเทศไทยในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา

เป็นที่ทราบกันดีว่าในจำนวนความกดดันต่างๆที่เกิดจากดุลการชำระเงิน ความกด ดันที่สำคัญมากที่สุดสำหรับประเทศที่มีโครงการการพัฒนา คือ ความกดดันที่เกี่ยวข้องกับการ สะสมทุน แม้ว่าความไม่มีเสถียรภาพตามวัฏจักรหรือความไม่สมดุลในภาคเศรษฐกิจใดอาจจะ เป็นอันตรายต่อดุลยภาพนอกประเทศของประเทศกำลังพัฒนาที่ตาม ภาครัฐที่สำคัญ มากกว่าที่ทำให้เกิดความไม่สมดุลภายนอกประเทศคือ ความไม่สมดุลภายในประเทศซึ่งเกี่ยวเนื่อง กับการที่ประเทศไม่สามารถระดมเงินออมของประเทศได้เพียงพอกับความต้องการในเงิน ทุนเพื่อโครงการพัฒนาของประเทศ นโยบายเร่งรัดการสะสมทุนของโครงการพัฒนาส่วนใหญ่ มักจะระบุเงื่อนไขความต้องการเงินตราต่างประเทศอย่างมากและติดต่อกันเป็นระยะเวลานานๆ ทำให้อัตราการพัฒนาของประเทศขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดหาเงินทุนเพื่อขจัดความไม่ สมดุลในบัญชีเดินสะพัด ถ้าจะสนับสนุนโครงการพัฒนาของประเทศให้ดำเนินไปได้ประเทศ จะต้องยอมให้ทุนสำรองระหว่างประเทศของตนลดลงจนถึงขีดต่ำสุด ถ้าเป็นดังนั้นจะทำให้ ประเทศอยู่ในฐานะที่ไม่มั่นคง เพราะอาจมีทุนสำรองไม่เพียงพอที่จะชดเชยความผันแปรของดุล การชำระเงินในระยะสั้นๆได้ เมื่อทุนสำรองระหว่างประเทศไม่เพียงพอประเทศจะต้องประสบ ความกดดันที่จะต้องแก้ไขภาวะการขาดดุลภายนอกประเทศของตน เนื่องจากการพิจารณาผล ทางด้านดุลการชำระเงินอาจทำให้ประเทศจำเป็นต้องลดเป้าหมายของการพัฒนาดังข้าง

⁷ธนาคารแห่งประเทศไทย, รายงานเศรษฐกิจและการเงิน, 2539, หน้า 3-5.

ดังนั้นข้อบังคับแรกที่สำคัญของอัตราการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาคือ ความจำเป็นที่จะต้องหลีกเลี่ยงความขัดแย้งระหว่างเป้าหมายของการสะสมทุน และเป้าหมายของการดำรงรักษาคุณภาพของชุดการชำระเงิน⁸

กรณีของประเทศไทยเงินออมภายในประเทศมาจาก 3 แหล่งคือ ภาคธุรกิจ (Private Business) ภาคครัวเรือน (Households) และภาครัฐบาลรวมรัฐวิสาหกิจ (Public Sectors) จากตาราง 4 (Figure 4, 5) แสดงให้เห็นว่าในช่วง 1975-96 สัดส่วนเงินออมในภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนที่เทียบกับ GDP มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ 4, 9, 6, 1 ต่อปีตามลำดับ ส่งผลให้ผลรวมการออมในประเทศของภาคเอกชน (ครัวเรือน+ธุรกิจ) และภาครัฐบาล (รัฐบาล+รัฐวิสาหกิจ) คิดเป็นร้อยละต่อปีเท่ากับ 14, 7 ตามลำดับ

ในขณะที่การลงทุนภายในประเทศโดยรวมตลอด 2 ทศวรรษ (1975-1996) ของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาลเท่ากับร้อยละ 27, 7 ต่อปีตามลำดับ ฉะนั้นจากตัวเลขเบื้องต้นทำให้ทราบว่าสัดส่วนการออมโดยส่วนใหญ่ภายในประเทศไทยนั้นเป็นของภาคเอกชนโดยเฉพาะภาคครัวเรือนสูงสุดเช่นเดียวกับสัดส่วนการลงทุนในประเทศไทยนั้นส่วนใหญ่ก็เป็นของภาคเอกชน เมื่อเป็นดังนี้ก็ทำให้ช่องว่างการออมของภาคเอกชนอยู่ในอัตราที่สูงกว่าภาครัฐบาลคิดเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ -13, -0.34 ต่อปีตามลำดับ จากตัวเลขที่ปรากฏทำให้ทราบว่า ตลอด 20 ปีนั้นถึงแม้ว่าระดับการออมโดยรวมของประเทศไทย (GDS) เฉลี่ยแล้วจะสูงขึ้นก็ตาม (ร้อยละ 30 ต่อปี) แต่ระดับการลงทุนโดยรวม (GDI) ก็สูงขึ้นต่อเนื่องเช่นกันเท่ากับร้อยละ 35 ต่อปี ทำให้ระดับช่องว่างการออมโดยรวมของประเทศไทยโดยเฉลี่ยแล้วยังคงมีอยู่ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีเท่ากับร้อยละ -5.39 ต่อปี

ในช่วงปี 1975-79 พบว่าระดับการออมของภาคเอกชนคิดเป็นร้อยละ 19.87 ต่อ GDP โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในส่วนของครัวเรือนเฉลี่ยร้อยละ 11.86 ต่อ GDP และภาคธุรกิจเท่ากับร้อยละ

⁸ วัฒนา สาธคณิต, เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศที่เอกราชพัฒนา (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 48.

8.01 ต่อ GDP เมื่อคิดเทียบกับระดับการลงทุนของภาคเอกชนโดยเฉลี่ยที่มีเท่ากับร้อยละ 16.71 ต่อ GDP แล้วจะเห็นว่าระดับช่องว่างการออมของภาคเอกชนเกินจุดเฉลี่ยของผู้ร้อยละ 3.16 ต่อ GDP ในขณะที่เมื่อเทียบกับภาครัฐบาลจะพบว่า ในส่วนของภาครัฐบาลจะมีระดับการลงทุนโดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับที่สูงกว่าการออม จากตาราง 5 ระดับการออมของรัฐบาลเฉลี่ยร้อยละ 2.19 ต่อ GDP แต่ระดับการลงทุนเฉลี่ยร้อยละ 7.05 ต่อ GDP ทำให้ระดับช่องว่างการออมของภาครัฐบาลขาดดุลร้อยละ 4.86 ต่อ GDP ก็สรุปได้ว่าในช่วงเวลานี้ภาครัฐบาลมีระดับช่องว่างการออมขาดดุล สาเหตุหลักมาจากการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศเพื่อขยายการลงทุนของภาครัฐบาลเพิ่มขึ้น⁹ จึงทำให้มูลค่าการออมของรัฐบาลโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9 พันล้านบาท (ต่ำสุดในปี 1976 = 4 พันล้านบาท) ในขณะที่การลงทุนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 29 พันล้านบาท (ตาราง 4) ส่วนภาคเอกชนที่มีระดับช่องว่างการออมที่เกินจุดนั้นเป็นเพราะแนวโน้มระดับการออมที่เพิ่มขึ้นถึงแม้ว่าระดับการลงทุนจะเพิ่มต่อเนื่องเช่นกันแต่ยังคงมีอิทธิพลที่เป็นลบทั้งภายในประเทศ (ปัญหาการเมือง) และภายนอกประเทศ (ผลสืบเนื่องจากวิกฤตการณ์ราคาน้ำมันครั้งที่ 1) ส่งผลให้ระดับการลงทุนโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ไม่สูงเกินกว่าระดับการออมถึงแม้ว่าจะมีปัจจัยเสริมในทิศทางบวกบ้างก็ตาม

อีกนัยหนึ่งที่สำคัญก็คือ การไหลเข้าสุทธิของเงินทุนต่างประเทศสู่ภาคเอกชนที่คิดเฉลี่ยร้อยละ 2.94 ต่อ GDP นั้นสามารถชดเชย (financed) ระดับช่องว่างการออมของภาคเอกชนให้เกินจุดได้ แต่เงินทุนต่างประเทศที่ไหลสู่ภาครัฐบาลเฉลี่ยร้อยละ 0.85 ต่อ GDP นั้นไม่สามารถชดเชยระดับช่องว่างการออมของภาครัฐบาลได้จึงทำให้เกิดการขาดดุลในช่องว่างการออม เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วจะเห็นได้ว่าการลงทุนโดยรวมภายในประเทศ (GDI) เฉลี่ยร้อยละ 25.88 ต่อ GDP ในขณะที่ระดับการออมโดยรวมภายในประเทศ (GDS) คิดเป็นร้อยละ 20.76 ต่อ GDP ทำให้ระดับช่องว่างการออมของประเทศไทย (S-I) ขาดดุลเฉลี่ยร้อยละ 5.12 ต่อ GDP (ตาราง 5) แม้ว่าจะมีเงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศถึงร้อยละ 3.79 ต่อ GDP (โดยเฉลี่ย) ก็ตาม แต่เงินทุนต่างประเทศส่วนนี้ก็ไม่สามารถชดเชย (financed) การขาดดุลในช่องว่างการออมของประเทศไทยได้

⁹Narongchai Akrasanee, Karel and Jeerasak, International Capital Flows and Economic Adjustment in Thailand 63 : p. 124.

พอในช่วงปี 1980-82 ได้เกิดวิกฤตการณ์ราคาน้ำมันครั้งที่ 2 เศรษฐกิจโลกซบเซา อัตราดอกเบี้ยต่างประเทศสูงขึ้นและเกิดวิกฤตการณ์หนี้ในช่วงปี 1982¹⁰ จึงส่งผลให้ระดับการลงทุนของภาคเอกชนโดยเฉลี่ยลดลงจากช่วงเวลาก่อนเหลืออยู่ที่ร้อยละ 15.51 ต่อ GDP (โดยเฉลี่ย) ระดับการออมก็เช่นกันอยู่ที่ร้อยละ 18 ต่อ GDP เนื่องจากการลดลงในการออมของภาคธุรกิจ 27.6 % ต่อ GDP ส่วนภาคครัวเรือนระดับการออมยังคงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ฉะนั้นระดับช่องว่างการออมของภาคเอกชนในช่วง 1980-82 นี้ พบว่าระดับช่องว่างการออมยังคงเกินดุลอยู่เฉลี่ยร้อยละ 2.49 ต่อ GDP ในขณะที่ 5.53 % ต่อ GDP (โดยเฉลี่ย) ของทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศสู่ภาคเอกชนนั้นก็ยังคงสามารถชดเชยช่องว่างการออมของภาคเอกชนให้เกินดุลได้เช่นเดิม (ตาราง 5) ส่วนภาครัฐบาลอัตราการลงทุนโดยเฉลี่ยต่อ GDP ยังคงรักษาระดับเอาไว้ แต่ระดับการออมลดลงเหลือร้อยละ 0.37 ต่อ GDP (โดยเฉลี่ย) และจากตาราง 5 พบว่าระดับช่องว่างการออมของภาครัฐบาลขาดดุลเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยจากช่วงปีก่อนมาอยู่ที่ร้อยละ 8.41 ต่อ GDP แม้ว่าเงินทุนไหลเข้าจะเพิ่มขึ้นก็ตามแต่ก็ไม่สามารถจุนเจือการขาดดุลในช่องว่างนี้ของภาครัฐบาลได้ ในภาวะเช่นนี้ส่งผลให้ระดับการออมภายในประเทศลดลงเหลือร้อยละ 19.6 ต่อ GDP (โดยเฉลี่ย) และระดับการลงทุนภายในประเทศคิดเป็นร้อยละ 24.84 ต่อ GDP ต่อปี เพราะฉะนั้นระดับช่องว่างการออมจึงขาดดุลถึง 5.24 % ต่อ GDP ต่อปี แม้ว่าสัดส่วนทุนไหลเข้าจะเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยจากเดิมถึง 72 % ต่อ GDP

จากตาราง 5 พบว่าในช่วง 1983-86 ระดับช่องว่างการออมของภาคเอกชนเริ่มขาดดุลเป็นครั้งแรกจากช่วงเวลาที่ผ่านมาโดยเฉลี่ยร้อยละ 4.4 ต่อ GDP ระดับการออมลดลงทั้งภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจทำให้ระดับการออมภาคเอกชนอยู่ที่ 10 % ต่อ GDP ต่อปี ลดลงจากช่วงก่อนคิดเป็นร้อยละ 44 ต่อ GDP ทั้งนี้เพราะภาระหนี้ต่างประเทศที่สูงมากและต้องชำระคืนอีกทั้งการไหลเข้าสุทธิของทุนต่างประเทศในช่วงนี้ก็ลดลงด้วยทั้งของเอกชนและรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 2.97 และ 0.91 ต่อ GDP ต่อปี ตามลำดับ อันเป็นผลจากวิกฤตการณ์หนี้ทำให้ประเทศที่พัฒนาแล้วจำกัดการให้กู้ยืมแก่ประเทศกำลังพัฒนาซึ่งประเทศไทยของก็เป็นหนึ่งในนั้น¹¹ แต่

¹⁰ Narongchai Akrasanee, Karel and Jeerasak, International Capital Flows and Economic Adjustment in Thailand 63 : p. 125 .

¹¹ ธนาคารแห่งประเทศไทย, รายงานเศรษฐกิจและการเงิน, 2526-2529, หน้า 3-5.

ส่วนของรัฐบาลนั้นระดับการออมเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 1.47 ต่อ GDP (โดยเฉลี่ย) ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของภาครัฐบาลเองและรัฐวิสาหกิจในขณะที่การลงทุนลดลงจากเดิมโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 8.5 ต่อ GDP ฉะนั้นจึงส่งผลต่อระดับช่องว่างการออมของภาครัฐบาลขาดดุลลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 6.56 ต่อ GDP ต่อปีสาเหตุหลักมาจากการจำกัดการขาดดุลงบประมาณ อัตราภาษีที่เก็บจากการค้าและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่มรายรับของรัฐบาลอีกทางหนึ่ง เป็นต้น จากที่กล่าวมาพบว่า ระดับช่องว่างการออมโดยรวมของประเทศได้ลดลงจากช่วงก่อนมาอยู่ที่ระดับร้อยละ -3.49 ต่อ GDP ต่อปี แม้ว่าค่าการไหลเข้าสุทธิของทุนต่างประเทศจะลดลงเนื่องจากอิทธิพลต่างๆทั้งในและนอกประเทศก็ตาม ทำให้ทราบว่าสัดส่วน 3.88 % ต่อ GDP ของทุนต่างประเทศไหลเข้าสามารถชดเชยช่องว่างการออมที่ขาดดุลอยู่ให้ลดลงได้

หลังจากช่วงวิกฤตการณ์ผ่านไปเศรษฐกิจโลกเริ่มฟื้นตัว เศรษฐกิจของประเทศไทยมีอัตราการเจริญเติบโต การลงทุนรวมทั้งเงินทุนไหลเข้าสูงขึ้นโดยเฉพาะการลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์ เป็นต้น ดังนั้นช่วง 1987-90 นี้เป็นช่วงที่เศรษฐกิจไทยมีการเจริญเติบโตในทุกด้าน¹² พบว่าการลงทุนภาคเอกชนมีอัตราเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยจากช่วงก่อนประมาณ 93 % ต่อ GDP มาอยู่ที่ร้อยละ 27.83 ต่อ GDP (โดยเฉลี่ย) และระดับการออมเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 15.33 ต่อ GDP (ตาราง 5) แต่อัตราการเพิ่มขึ้นของระดับการออมน้อยกว่าระดับการลงทุนส่งผลให้ระดับช่องว่างการออมของภาคเอกชนขาดดุลในอัตราสูงขึ้นมากจากช่วงก่อนมาอยู่ที่ -12.5 % ต่อ GDP ต่อปี แม้ว่าสัดส่วนเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศจะเพิ่มขึ้นก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถชดเชยการขาดดุลครั้งนี้ได้ ส่วนภาครัฐบาลพบว่าระดับช่องว่างการออมเกินดุลในครั้งแรกหลังจาก 15 ปีผ่านมามีคิดเป็นร้อยละโดยเฉลี่ย 2.09 ต่อ GDP การออมเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 7.67 ต่อ GDP ต่อปี (ตาราง 5) เนื่องจากดุลงบประมาณเกินดุลระดับการลงทุนโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 5.58 ต่อ GDP และเป็นที่น่าสนใจกว่าเงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศของภาครัฐบาลในช่วงนี้ก็กลับลดลงอย่างมากและเป็นเงินทุนไหลออกมากกว่า (ตาราง 6) ซึ่งเป็นส่วนที่รัฐบาลชำระหนี้คืนให้กับประเทศเจ้าหนี้ (Repayment) ดังนั้นเมื่อดุลรวมของประเทศพบว่าระดับช่องว่างการออมขาดดุลลดลงเหลือร้อยละ 2.78 ต่อ GDP ต่อปี (ลดลงจากเดิมโดยเฉลี่ยในอัตราร้อยละ 20 ต่อ GDP)

¹² ธนาคารแห่งประเทศไทย, รายงานเศรษฐกิจและการเงิน, 2530-2533, หน้า 3-5.

เนื่องจากอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยของการออมโดยรวมภายในประเทศ (63.21 % ต่อ GDP) มากกว่าการเพิ่มขึ้นของการลงทุนโดยรวมภายในประเทศ (50.41 % ต่อ GDP) แสดงว่าส่วนหนึ่งของเงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศมีผลชดเชยช่องว่างการออมของประเทศให้ขาดดุลลดลงได้

จากตาราง 5 พบว่าในช่วง 1991-94 ระดับการออมของภาคเอกชนโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 13.73 ต่อ GDP ลดลงจากช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากการออมของภาคครัวเรือนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดทุกปี (อยู่ที่ร้อยละ 8.48 ต่อ GDP ต่อปี) ในขณะที่ภาครัฐกิจระดับการออมกลับมีอัตราเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากช่วงปีที่ผ่านมา (อยู่ที่ร้อยละ 5.26 ต่อ GDP ต่อปี) ส่วนการลงทุนภาคเอกชนคิดเป็นร้อยละ 31.87 โดยเฉลี่ยต่อ GDP . . . ถึงแม้ว่า (จากตาราง 4) ในปี 1991-92 เศรษฐกิจชะลอตัวก็ตาม แต่ทว่าในปี 1993-94 ต่อเนื่องถึง 1995 เศรษฐกิจกลับขยายตัวซึ่งส่งผลให้มูลค่าการลงทุนเพิ่มสูงขึ้นมากในช่วงปีห้าของระยะเวลา จากอัตราการเพิ่มขึ้นของการลงทุนที่สูงกว่าการออมของภาคเอกชนทำให้ช่องว่างการออมขาดดุลสูงขึ้นถึงร้อยละ 18 ต่อ GDP โดยเฉลี่ย (ตาราง 5) แสดงให้เห็นว่าเงินทุนต่างประเทศไหลเข้าในสัดส่วนร้อยละ 9.10 ต่อ GDP (โดยเฉลี่ย) นี้ไม่สามารถชดเชยส่วนขาดดุลของช่องว่างนี้ได้ เมื่อเปรียบเทียบกับภาครัฐบาลแล้วพบว่าช่องว่างการออมของภาครัฐบาลกลับเกินดุลเพิ่มขึ้นต่อจากช่วง 1987-90 คิดเป็นร้อยละ 2.2 ต่อ GDP ต่อปีเป็นเพราะระดับการออมโดยรวมของรัฐบาลที่เพิ่มขึ้น ตามเหตุมาจากรัฐบาลมีการเกินดุลเงินสด ฐานะการคลังอยู่ในเกณฑ์¹³ ส่วนระดับการลงทุนของรัฐบาลก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะในโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการลงทุนที่ขยายตัว และจากตาราง 8 พบว่า เงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศของรัฐบาลกลับลดลงมาก (ในปี 1991 มีมูลค่าเท่ากับ 7 พันล้านบาท)

ส่วนมากจะเป็นการไหลออกเพื่อชำระหนี้มากกว่า (ในปี 1992-94 มีมูลค่าความด้าับประมาณ - 8 , - 4 , - 0.8 พันล้านบาท) ดังนั้นจากสภาวะเศรษฐกิจขยายตัว การลงทุนขยายตัว และภาคเศรษฐกิจนำขยายตัว เป็นต้น จึงส่งผลให้ระดับช่องว่างการออมของประเทศไทยโดย

¹³ ธนาคารแห่งประเทศไทย , รายงานภาวะเศรษฐกิจและการเงิน , 2534-2537 , หน้า

เฉลี่ยขาดดุลเท่ากับ 6.26 % ต่อGDP เพิ่มขึ้นจากปี 1987-90 ในอัตราถึงร้อยละ 125 ต่อGDPถึงแม้ว่าเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศจะมีอัตราเพิ่มขึ้นจากเดิม 50% ต่อGDP ก็ตาม (ตาราง 5)

พอถึงในช่วงเวลาสุดท้ายพบว่าในปี1995และ1996ระดับการออมทั้งของภาคเอกชนและภาครัฐบาลโดยเฉลี่ยต่อGDP เท่ากับร้อยละ 13.15 , 13.29 และ 10.04 , 9.54 ตามลำดับ ระดับการออมส่วนใหญ่ของภาคเอกชนทั้ง 2 ปีมาจากครัวเรือน ส่วนระดับการลงทุนของเอกชนและรัฐบาลคิดเป็นร้อยละโดยเฉลี่ยต่อ GDP เท่ากับ 32.56 (ปี1995) , 31.11 (ปี1996) และ 9.23(ปี 1995) , 9.70 (ปี1996) ตามลำดับ(คำนวณจากตาราง 4)

จากตัวเลขดังกล่าวทำให้ทราบว่าในปี1995 ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจขยายตัวอยู่นั้นทำให้ระดับช่องว่างการออมขาดดุลร้อยละ19ต่อGDP และขาดดุลถดถงในปี1996 ซึ่งภาวะเศรษฐกิจเริ่มชะลอตัวเป็นร้อยละ -17.82ในส่วนภาคเอกชน ขณะที่ภาครัฐบาลกลับมีการเกินดุลในช่องว่างการออมคิดเป็นร้อยละ 0.81 ต่อGDP และกลับมาขาดดุลอีกครั้งในปี 1996 เท่ากับร้อยละ0.16 ต่อGDP ซึ่งเมื่อดูภาพรวมแล้วพบว่าระดับช่องว่างการออมของประเทศไทยโดยรวมในปี 1995 และ 1996 มีการขาดดุลเพิ่มขึ้นตามลำดับจากปี1994 มาอยู่ที่ระดับร้อยละ7.52 และ 6.92 ต่อGDP (คำนวณจากตาราง 4)

ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่า ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยจะต้องเผชิญกับปัญหาการขาดแคลนเงินออมมาตลอดขณะที่ในบางปีการขาดดุลช่องว่างการออมจะถดถงก็ตาม ซึ่งบทบาทภาคเศรษฐกิจสำคัญที่ทำให้ช่องว่างการออมขยายตัวเพิ่มขึ้นคือ ภาคเอกชนมากกว่าภาครัฐบาล โดยเฉพาะช่วงค.ศ. 1983 เป็นต้นมาแม้ว่าประเทศไทยจะมีการออมจำกัดแต่การพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคตจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงต่อไป ดังนั้นในทฤษฎีสมัยใหม่ของดุลบัญชีเดินสะพัดจึงกล่าวว่าการขาดดุลของช่องว่างการออมนั้นอาจจะถูกชุนเช็ได้โดยการพึ่งพาสินทุนภายนอกประเทศ

3.3 เงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศของประเทศไทยใน 2 ทศวรรษที่ผ่านมา

เงินทุนต่างประเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย และเติมเต็มในระดับช่องว่างการออมเพื่อเงินเพื่อการลงทุนของประเทศ จากตาราง 6 พบว่าเงินทุนต่างประเทศไหลเข้าสุทธิมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดช่วง 20 ปีที่ผ่านมา โดยในช่วง 1975 - 1979 มีเงินทุนไหลเข้าสุทธิทั้งสิ้น 79 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.79 ต่อ GDP (ตาราง 7) ซึ่งส่วนประกอบของเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้าส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะเงินกู้ยืมจากต่างประเทศทั้งของภาคเอกชนและภาครัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 45.22 และ 22.32 ของ Total Inflows ตามลำดับ ส่วนการลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์ยังมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับแล้ว ทั้งนี้เพราะว่าในช่วงนี้ระดับการลงทุนของภาคเอกชนและภาครัฐบาลกำลังขยายตัว ก็ต้องการเงินทุนฉะนั้นจึงอาศัยกู้ยืมจากต่างประเทศในขณะที่ต้นทุนการให้สินเชื่อของต่างประเทศ ถูกกว่าในประเทศ (cheap foreign credit until 1987)¹⁴

พอในช่วงปี 1980-1982 สัดส่วนของเงินทุนต่างประเทศไหลเข้าก็มีอัตราเพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 69 % ต่อ GDP (คำนวณจากตาราง 7) โดยส่วนประกอบส่วนใหญ่ก็ยังอยู่ที่การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศของเอกชนและรัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 69 และ 15 ของ Total Inflows ตามลำดับ ในขณะที่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเริ่มเพิ่มขึ้น จะเห็นว่าการกู้เงินจากต่างประเทศของรัฐบาลเริ่มลดลง ทั้งนี้เนื่องจากวิกฤตการณ์หนี้เริ่มปรากฏขึ้น อัตราดอกเบี้ยทั่วโลกสูงขึ้น อีกทั้งรัฐบาลก็เริ่มจำกัดการใช้จ่ายไปเพิ่มรายได้แทน

แต่พอในช่วงปี 1983-86 วิกฤตการณ์หนี้ (Debt Crisis) ที่เกิดขึ้นค่อเนื่องจากปี 1982 เริ่มมีผลเด่นชัด ทำให้เงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศเริ่มลดลงเหลือร้อยละ 3.79 ต่อ GDP

¹⁴ Narongchai Akrasanee, and others, International Capital Flows and Economic Adjustment in Thailand 63 : p. 121.

และเงินทุนต่างประเทศในลักษณะการลงทุนโดยตรงเริ่มมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างมาก คิดเป็นร้อยละ 18.66 ของ Total Inflows (ตาราง 7) ในขณะที่เงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศในลักษณะเงินกู้ยืมจากต่างประเทศทั้งของภาคเอกชนและรัฐบาลเริ่มลดลงเหลือร้อยละ 43.72 และ 23.39 ตามลำดับ

หลังจากผ่านช่วง 1983-1986 แล้วเศรษฐกิจไทยเริ่มฟื้นตัว ในขณะที่ประเทศไทยเองเศรษฐกิจเริ่มขยายตัวในเกณฑ์ดี ปัจจัยที่มีอิทธิพลกดดันภาวะเศรษฐกิจทั้งภายนอกและภายในเริ่มผ่อนคลาย ดังนั้นในปี 1987-90 เงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศก็เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6.59 ต่อ GDP จากตาราง 7 จะเห็นได้ว่าสัดส่วนเงินกู้ยืมจากต่างประเทศทั้งของภาคเอกชนและรัฐบาลที่เคยเป็นส่วนประกอบใหญ่ของเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศลดลงเหลือร้อยละ 34 และ -6 ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าภาระหนี้ต่างประเทศของไทยมีมากเกินไปซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจได้ ดังนั้นประเทศไทยจึงได้วางนโยบายจำกัดการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ¹⁵ ฉะนั้นตั้งแต่ 1987 เป็นต้นมาเงินทุนต่างประเทศไหลเข้าส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของการลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์คิดเป็นร้อยละ 30.35 และ 15.93 ของ Total Inflows (ตาราง 7 ในช่วง 1987-90)

พอเข้าสู่ช่วง 1991-1994 อัตราการไหลเข้าสุทธิของเงินทุนต่างประเทศก็เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากช่วงปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 9.06 ต่อ GDP (ตาราง 7) โดยลักษณะการลงทุนในหลักทรัพย์จากชาวต่างชาติมีสัดส่วนมากที่สุด ในเงินทุนต่างประเทศประเภทต่างๆคิดเป็นร้อยละ 20.39 ของ Total Inflows ส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเท่ากับร้อยละ 14.43 ของ Total Inflows พบว่าการลดลงในสัดส่วนครั้งนี้จากเดิมเป็นเพราะประเทศไทยสูญเสียความได้เปรียบที่เคยมีเช่น ด้านทุนการผลิตที่ถูก เป็นต้นให้กับประเทศกำลังพัฒนาในแถบเดียวกัน เช่น จีน เวียดนาม ฯลฯ ทำให้นักลงทุนต่างประเทศหันเหความสนใจไปลงทุนในประเทศ

¹⁵ Narongchai Akrasanee, Karel and Jeerasak , International Capital Flows and Economic Adjustment in Thailand 63 : pp. 34-36 .

เหล่านี้มากขึ้น ในขณะที่การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศก็ลดลงอย่างมากทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาลเหลือเพียงร้อยละ 4.88 และ -2.28 ของ Total Inflows ส่วนใหญ่เป็นการชำระหนี้เงินกู้มากกว่า (ตาราง 6)

แต่ในช่วงระยะเวลาสุดท้ายที่พิจารณาจากตาราง 7 พบว่าในปี 1995-96 เงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศเท่ากับร้อยละ 11.69 ต่อ GDP เพิ่มขึ้นจากช่วงที่ผ่านมาโดยที่สัดส่วนการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศของภาคเอกชนและรัฐบาลก็มีมากขึ้นคิดเป็นร้อยละ 21.61 และ -0.18 ของ Total Inflows เพราะในช่วงนี้สภาพคล่องในระบบการเงินไทยมีความผันผวนมากเงินตั้งตัวจึงต้องมีการกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อชดเชยสภาพคล่อง อีกทั้งความไม่มั่นใจในค่าเงินบาทผลต่อเนื่องจากวิกฤตการณ์ค่าเงินเปโซของเม็กซิโก จึงทำให้นักลงทุนต่างประเทศเกิดความไม่มั่นใจในการลงทุนในตลาดการเงินใหม่รวมถึงไทย จึงส่งผลให้การลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ¹⁶ ลดลงเหลือร้อยละ 18.52 ของ Total Inflows ส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก็ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 6.26 ของ Total Inflows โดยในปี 1995 มีมูลค่าเท่ากับ 29 พันล้านบาทและปี 1996 เท่ากับ 35 พันล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับช่วง 1989-1993 ที่มีมูลค่าสูงถึงเท่ากับ 50 พันล้านบาทต่อปีทั้งนี้เพราะเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเริ่มไม่มั่นคง เนื่องจากอิทธิพลทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่ถ่วงมาแล้ว โดยเฉพาะเริ่มขาดเงินมากในปี 1996¹⁷

3.3.1) รูปแบบของเงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศ

เงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศสู่ประเทศไทยนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทที่สำคัญ ดังนี้ (Figure 7)

(3.3.1.1) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment)

¹⁶ ธนาคารแห่งประเทศไทย, รายงานเศรษฐกิจและการเงิน, 2538, หน้า 3-5.

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, 2539, หน้า 3-5.

จากตาราง 7 ซ้ำให้เห็นว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตลอด 20 ปีที่ผ่านมา โดยในช่วงแรกของระยะเวลาคือช่วง 1975-86 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีมูลค่าโดยเฉลี่ยต่อปีประมาณ 4 พันล้านบาท คิดเป็น 2 % ของGDI ซึ่งไม่มากเท่าที่ควร เพราะส่วนใหญ่จะเป็นเงินกู้ยืมจากต่างประเทศที่มีบทบาทมากกว่า แต่การเปลี่ยนแปลงก็ได้เกิดขึ้นในปี 1987-96 พบว่ามูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศโดยเฉลี่ยต่อปีประมาณ 36 พันล้านบาท (คำนวณจากราย 6) คิดเป็น 3 % ของGDI และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปี 1975-86 คิดเป็นร้อยละ 740 ซึ่งเป็นอัตรามากทีเดียว โดยเฉพาะช่วงปี 1987- 90 ที่เป็นช่วงเวลาที่บูมของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นอย่างมากในประเทศไทยมีจำนวนเงินเฉลี่ยต่อปีประมาณ 34 พันล้านบาท โดยในปี 1988 ทุนไหลเข้าสู่สุทธิประมาณ 27 พันล้านบาท ในปี 1989 ประมาณ 44 พันล้านบาท และในปี 1990 ประมาณ 61 พันล้านบาทซึ่งเกือบ 5.8 % ของGDI และ 7 % ของการลงทุนภาคเอกชนทั้งหมด (ตาราง 6) ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะภายหลังจาก the Plaza Agreement of 1985 ทำให้ค่าเงินของประเทศที่พัฒนาเริ่มแข็งค่า โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่นก็ทำให้ต้นทุนแรงงานของประเทศเหล่านี้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นการทำลายความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของสินค้าอุตสาหกรรมที่มีแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญของประเทศที่พัฒนาแล้วลดลงไป จากปัจจัยข้างต้นประกอบกับช่วงเวลานี้อิทธิพลจากปัจจัยภายในประเทศเองเริ่มดีขึ้น ส่งผลให้ผู้ลงทุนในประเทศที่พัฒนาแล้วเหล่านี้ย้ายฐานการผลิตมายังประเทศที่มีต้นทุนถูกกว่า โดยเฉพาะเข้าสู่ประเทศไทย

ฉะนั้นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจึงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปี 88 และ 89¹⁸ และลดลงในช่วงปี 1991-94 เหลือเพียงร้อยละ 14.43 ของ Total Inflows เนื่องจากเศรษฐกิจชะลอตัวทั้งในประเทศและทั่วโลก เสถียรภาพทางเศรษฐกิจไม่มั่นคง เกิดปัญหาการเมืองทำให้บรรยากาศการลงทุนซบเซา เป็นต้น โดยเฉพาะในปี 1991 และ 1992 ที่มีมูลค่าประมาณ 47 พันล้านบาท และ 49 พันล้านบาท ลดลงจากปี 1990 ประมาณ 23 % และ 20 % ตามลำดับ

ในทางกลับกันในปี 1993, 1994 และ 1995 พบว่าเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยเริ่มฟื้นตัวและขยายตัวในเกณฑ์สูง ภาคเศรษฐกิจนำของประเทศไทยเติบโตเป็นพิเศษ เป็นต้น

¹⁸ Narongchai Akrasanee, and other, International Capital Flows 1 : pp. 36-38.

แต่มูลค่าการลงทุนโดยตรงกลับลดลงเหลือเพียง 39 พันล้านบาทในปี 1993 , 21 พันล้านบาท ในปี 1994 และ 29 พันล้านบาทในปี 1995 สาเหตุหลักมาจากการย้ายฐานการผลิตจากประเทศไทย ไปลงทุนในประเทศกำลังพัฒนาที่มีปัจจัยการผลิตถูกกว่าประเทศไทยเช่น จีน เวียดนาม เป็นต้น และเงินทุนไหลเข้าบางส่วนก็ไปอยู่ที่การลงทุนในหลักทรัพย์คิดเป็นร้อยละ 20.39 ของ Total Inflows ในช่วง 1991-94

พอในปี 1996 เศรษฐกิจเริ่มชะลอตัว เสถียรภาพทางเศรษฐกิจไม่มั่นคง จึงทำให้ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีมูลค่าเพียง 35 พันล้านบาท เพราะเงินทุนส่วนใหญ่กลับไป อยู่ในรูปการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศคิดเป็นร้อยละ 32 ของ Total Inflows (ตาราง 6)

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสู่ประเทศไทยนั้นส่วนใหญ่มาจากประเทศญี่ปุ่น ภายหลังจาก the Plaza Agreement of 1985 รองลงมาคือ สหรัฐอเมริกา และ Asian NIEs ตาม ลำดับ และใน Asean ด้วยกันเองส่วนมากมาจากประเทศสิงคโปร์ (ตาราง 9)

และจากตาราง 10 พบว่าในช่วง 1970-86 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกระจุกตัวอยู่ในภาคการค้า การก่อสร้าง เหมืองแร่และภาคอุตสาหกรรม แต่พอเวลาผ่านมาในช่วง ปี1987-1996 รูปแบบการกระจายของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาคการผลิตก็เปลี่ยนแปลงไปโดยที่มุ่งสู่ภาคการค้า อุตสาหกรรมและบริการเป็นสำคัญ ในภาคอุตสาหกรรมพบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในส่วนของการผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้ามีสัดส่วนที่สูง เนื่องจาก อุตสาหกรรมนี้พึ่งพาแรงงานมากและมีการส่งออกสัดส่วนสูง ดังนั้นจึงเป็นจุดที่ทำให้มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสูง ส่วนในภาคบริการนั้นโดยเฉพาะการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 1987 เป็นต้นมาจะเป็นการสะท้อนถึงการมีส่วนร่วมของชาวต่างประเทศที่ส่งผลให้อสังหาริมทรัพย์ของประเทศไทยนั้นบูม ซึ่งผลจากการบูมของการลงทุนก็คือ การเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมที่ส่งออกทำให้ประเทศไทยมีการกระจายแรงงานและการค้าไปทั่วเอเชียเพิ่มขึ้น

(3.3.1.2) การลงทุนในหลักทรัพย์จากชาวต่างประเทศ (Portfolio Foreign Investment)

จากตาราง 7 พบว่าการลงทุนในหลักทรัพย์จากชาวต่างชาตินั้นในช่วงปี 1975-1986 เมื่อคิดเป็นสัดส่วนของเงินทุนต่างประเทศไหลเข้าทั้งหมดแล้วดูน้อย แต่ผลตอบแทนการลงทุนในประเทศไทยเริ่มพัฒนามากขึ้นและเศรษฐกิจโดยทั่วไปเติบโตสูงขึ้น ผลตอบแทนของการลงทุนอยู่ในอัตราสูงเป็นที่ดึงดูดอย่างมากก็ทำให้การลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปี 1987-89 ในปี 1989 กระแสไหลเข้าเกินกว่า 36 พันล้านบาท และลดลงในปี 1990 เหลือเพียง 11 พันล้านบาท และกลับมามีแนวโน้มดีขึ้นในปี 1993-95 ซึ่งในปี 1993 มีจำนวนถึง 138 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52 ของ Total Inflows แต่พอปี 1996 เหลือเพียง 90 พันล้านบาท ทั้งนี้เพราะภาวะเศรษฐกิจที่ไม่มีเสถียรภาพและชะลอตัวลง

กระแสเงินทุนต่างประเทศที่มาลงทุนในหลักทรัพย์นั้นมาจาก ประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สิงคโปร์และญี่ปุ่นแต่สัดส่วนเงินทุนของประเทศสิงคโปร์และฮ่องกงมีความสำคัญมากที่สุด จากตาราง 11 ปี 1993 เงินทุนมาจากประเทศฮ่องกงมีมูลค่าถึง 10 พันล้านบาท จากสิงคโปร์ 50 พันล้านบาทซึ่งแสดงถึงสัดส่วนที่มากเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ เนื่องจากผู้ลงทุนชาวต่างชาติจำนวนมากนิยมทำการลงทุนในหลักทรัพย์ของประเทศไทยผ่านทางสิงคโปร์ เพราะการมีข้อตกลงภาษีซ้อน (Double Taxation Agreement) ระหว่างไทยกับสิงคโปร์ ส่วนในกรณีของฮ่องกงพบว่าเส้นทางผ่านของเงินทุนประเทศอังกฤษที่ถูกนำมาลงทุนในประเทศไทย

และการลงทุนในหลักทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในภาคการธนาคาร เงินทุนหลักทรัพย์ วัสดุก่อสร้างและการค้าพาณิชยกรรม ซึ่งเป็นภาคการผลิตที่เติบโตอย่างรวดเร็วและผลตอบแทนสูงซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดรูปแบบการลงทุนในหลักทรัพย์

(3.3.1.3) เงินกู้ยืมจากต่างประเทศ (Foreign Loans)

ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมาการกู้เงินจากต่างประเทศก็เป็นส่วนสำคัญของเงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศพบว่า ในช่วง 1975-79 สัดส่วนการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศทั้งของภาคเอกชนและรัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 45 และ 22 ของ Total Inflows (ตาราง 7) ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงมากในเงินทุนไหลเข้าประเภทต่างๆเพื่อนำเงินทุนเหล่านี้มาจุนเจือในการลงทุนทั้งภาคเอกชนและรัฐบาล ดังนั้นในช่วง 1980-82 ปรากฏว่าสัดส่วนการกู้เงินจากต่างประเทศของภาคเอกชน

เพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 69 ของ Total Inflows สัดส่วนของภาครัฐบาลลดลงเหลือเพียงร้อยละ 15 ของ Total Inflows (ตาราง 7) เนื่องจาก Debt Crisis ภาระหนี้ของประเทศกำลังพัฒนามากเกินไปทำให้ประเทศที่พัฒนามด้จำกัดการให้กู้ยืมมีผลต่อบทบาทของเงินกู้ยืมจากต่างประเทศลดลงตั้งแต่ช่วง 1987 เป็นต้นมาส่วนใหญ่จะเป็นการชำระหนี้คืนมากกว่าในขณะที่การกู้ยืมจากต่างประเทศของภาครัฐบาลถูกจำกัดซึ่งจะเห็นได้ว่ามีจำนวนลดลงเรื่อยๆ (ตาราง 6)

แต่ในทางกลับกันภาคเอกชนหันมากู้ยืมเพิ่มขึ้นคั้งจน ในปี 1990 มีจำนวนถึง 129 พันล้านบาทและปี 1991 = 166 พันล้านบาท ส่วนในปี 1994 ก็มีแค่ -136 พันล้านบาท แต่ทอปี 1996 กลับกู้เพิ่มเป็น 157 พันล้านบาททั้งนี้เพราะตลาดเงินภายในประเทศไม่สามารถสนองความต้องการสินเชื่อของภาคเอกชนได้(ต้นทุนภายในแพงกว่า)ทำให้ภาคเอกชนหันไปพึ่งตลาดเงินต่างประเทศ ดังนั้นใน 4-5 ปีที่ผ่านมาการกู้ยืมเงินจากต่างชาติก็เพิ่มขึ้นเพื่อหาเงินทุนนำไปใช้ในการลงทุนที่กำลังบูมในช่วงปีที่ผ่านมา¹⁹

เนื่องจากไม่มีข้อมูลที่สมบูรณ์ของการจัดสรรเงินกู้ยืมจากต่างประเทศของภาคเอกชนที่นำไปสู่ภาคการผลิตต่างๆ แต่จากข้อมูลที่พอหาได้ (ตาราง 12) พบว่าการกระจายเงินกู้ยืมจากต่างประเทศไปสู่ภาคการผลิตต่างๆนั้นคล้ายกับการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติซึ่งสัดส่วนโดยส่วนใหญ่มุ่งไปสู่ภาคอุตสาหกรรม สถาบันการเงิน การค้าและบริการ ส่วนภาคอื่นๆเช่น เหมืองแร่ ก่อสร้าง เกษตรกรรมมีสัดส่วนของเงินกู้ยืมจากต่างประเทศลดลงมา ในขณะที่เงินกู้ยืมจากต่างประเทศของภาครัฐบาลจะไปอยู่ในภาคการผลิตดังนี้ ทดงาน การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร ส่วนในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมมีน้อย (ตาราง 14)

¹⁹ Narongchai Akrasanee, and other, International Capital Flows 1 : pp. 39-42 .

(3.3.1.4) เงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศประเภทอื่นๆ (Other Net Capital Inflows)

เงินทุนประเภทอื่นๆ เช่น ตินเชื่อทางการค้า (Trade Credits) ทั้งของภาครัฐบาลและเอกชนพบว่าของภาคเอกชนนั้นจะมีสัดส่วนสำคัญกว่า ในปี 1993 มีมูลค่าถึง 12 พันล้านบาท ส่วนหนี้อื่นๆ (Other Liabilities) ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วง 1975-91 จากนั้นก็เริ่มลดลงและทุนประเภท Currency and Deposits ก็สูงขึ้นต่อเนื่องเช่นกัน (ตาราง 6)

จากที่กล่าวมาด้วยข้างต้นสรุปได้ว่าเงินทุนไหลเข้าของประเทศไทยประเภทต่างๆ นั้น แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในตลาดการเงินระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ในช่วง 1975-85 เป็นช่วงที่การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศของภาครัฐบาลเติบโตอย่างมากมีสัดส่วนถึงร้อยละ 13 ของการลงทุนภาครัฐบาล ซึ่งสัดส่วนตรงนี้อาจจะกล่าวได้ว่า เงินทุนต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นทำให้การจัดหาทรัพยากรภาครัฐสูงขึ้นเพื่อชดเชย (financed) การลงทุนของภาครัฐบาล ได้สูงกว่าการพึ่งพิงทรัพยากรของคนที่มีอยู่เท่านั้น

ส่วนเงินทุนไหลเข้าสุทธิจากต่างประเทศทั้งหมดของภาคเอกชนนั้น (ประกอบด้วย การลงทุนโดยตรง การลงทุนในหลักทรัพย์ เงินกู้ยืม ฯลฯ เป็นต้น) ต่างก็มีความสำคัญอย่างมากตั้งแต่ปี 1975-96 พบว่าเงินทุนไหลเข้าจากต่างชาติมีสัดส่วนถึงร้อยละ 29 ของการลงทุนภาคเอกชนและ 22 % ของ GDI

ภาคการผลิตที่ได้รับผลประโยชน์จากเงินทุนต่างประเทศในส่วนของรัฐบาล เช่น ด้านพลังงาน การคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร เป็นต้น ในขณะที่ภาคเอกชนจะอยู่ในภาคอุตสาหกรรม สถาบันการเงิน การค้าและบริการ การก่อสร้าง เป็นต้น ซึ่งเงินทุนต่างประเทศจะมีส่วนเข้ามาที่มูลค่าเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ความลึกของระบบโครงสร้างเศรษฐกิจ (Deepening the segmentation of the economic structure) จึงหวังไว้ว่าเงินทุนต่างประเทศจะเป็นที่น่าสนใจและนำไปสู่การพัฒนาของภาคการผลิตรวมทั้งระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยในอนาคต

Table 4 Sectoral Savings and Investments.

(millions of baht)

Year	Households Saving	Private Business Saving	Private Saving	Private Investment
1975	37,815.0	17,633.0	55,448.0	50,683.0
1976	42,071.0	23,078.0	65,149.0	50,122.0
1977	44,062.0	34,064.0	78,126.0	68,962.0
1978	57,387.0	42,152.0	99,539.0	79,928.0
1979	67,830.0	51,292.0	119,122.0	101,267.0
(average)	49,833.0	33,643.8	83,476.8	70,192.4
1980	93,656.0	58,378.0	152,034.0	114,843.0
1981	88,283.0	66,822.0	155,105.0	120,467.0
1982	92,327.0	5,255.0	97,582.0	113,415.0
(average)	91,422.0	43,485.0	134,907.0	116,241.7
1983	73,890.0	7,644.0	81,534.0	133,068.0
1984	94,206.0	16,498.0	110,704.0	156,546.0
1985	89,896.0	14,502.0	104,398.0	148,363.0
1986	99,383.0	16,331.0	115,714.0	155,087.0
(average)	89,343.8	13,743.8	103,087.5	148,266.0
1987	117,233.0	28,514.0	145,747.0	218,868.0
1988	211,138.0	44,262.0	255,400.0	399,821.0
1989	267,435.0	61,870.0	329,305.0	549,187.0
1990	230,102.0	94,506.0	324,608.0	747,743.0
(average)	206,477.0	57,288.0	263,765.0	478,904.8
1991	239,123.0	103,838.0	342,961.0	852,206.0
1992	272,706.0	137,489.0	410,195.0	882,816.0
1993	271,600.0	169,300.0	440,900.0	1,003,100.0
1994	246,500.0	228,300.0	474,800.0	1,134,600.0
(average)	257,482.3	159,731.8	417,214.0	968,180.5
1995	296,300.0	255,700.0	552,000.0	1,366,700.0
1996	357,500.0	266,200.0	623,700.0	1,459,200.0
(average)	326,900.0	521,900.0	587,850.0	1,412,950.0
75-96(average)	154,111.0	79,255.8	233,366.9	450,317.8

Table 4 Sectoral Savings and Investments (continued).

(millions of baht)

Year	State enterprises Saving	Public Saving	Public Investment	Government Saving	GDS	GDI
1975	1,169.0	8,046.0	15,445.0	6,877.0	63,494.0	75,747.0
1976	1,179.0	4,691.0	23,150.0	3,512.0	69,840.0	78,444.0
1977	1,933.0	11,816.0	29,670.0	9,883.0	80,155.0	102,240.0
1978	3,206.0	12,268.0	36,722.0	9,062.0	104,013.0	126,950.0
1979	3,016.0	9,186.0	43,089.0	6,170.0	118,575.0	160,287.0
(average)	2,100.6	9,201.4	29,615.2	7,100.8	87,215.4	108,733.6
1980	765.0	5,189.0	62,256.0	4,424.0	141,671.0	186,258.0
1981	1,884.0	6,907.0	68,600.0	5,023.0	139,579.0	194,479.0
1982	3,382.0	3,680.0	66,483.0	7,062.0	159,551.0	177,772.0
(average)	2,010.3	2,805.3	65,779.7	795.0	146,933.7	186,169.7
1983	7,272.0	12,079.0	72,924.0	4,807.0	166,999.0	212,271.0
1984	11,032.0	17,197.0	82,076.0	6,165.0	200,877.0	242,506.0
1985	14,381.0	11,291.0	91,920.0	3,090.0	197,125.0	243,949.0
1986	15,043.0	19,810.0	83,578.0	4,767.0	228,955.0	238,643.0
(average)	11,932.0	15,094.3	82,624.5	3,162.3	198,489.0	234,342.3
1987	18,749.0	48,007.0	77,482.0	29,258.0	296,969.0	299,790.0
1988	25,328.0	110,701.0	78,713.0	85,373.0	499,522.0	508,354.0
1989	33,730.0	146,578.0	93,689.0	112,848.0	633,008.0	651,175.0
1990	41,915.0	222,547.0	134,021.0	180,632.0	738,329.0	899,914.0
(average)	29,930.5	131,958.3	95,976.3	102,027.8	541,957.0	589,808.3
1991	43,987.0	274,238.0	180,954.0	230,251.0	851,759.0	1,052,935.0
1992	45,703.0	264,197.0	229,829.0	218,494.0	957,200.0	1,130,500.0
1993	52,000.0	312,400.0	249,800.0	260,400.0	1,088,900.0	1,269,300.0
1994	59,600.0	392,900.0	316,600.0	333,300.0	1,263,700.0	1,469,400.0
(average)	50,322.5	310,933.3	244,295.3	260,611.3	1,040,389.3	1,230,533.3
1995	66,100.0	421,500.0	387,400.0	355,400.0	1,459,900.0	1,775,500.0
1996	69,800.0	447,600.0	455,000.0	377,800.0	1,598,300.0	1,922,800.0
(average)	67,950.0	434,550.0	421,200.0	366,600.0	1,529,100.0	1,849,150.0
75-96	23,689.7	125,248.5	130,881.9	101,558.8	502,655.5	591,782.5

Table 4 Sectoral Savings and Investments (continued).

(millions of baht)

Year	Saving Gap Private	Saving Gap Public	Saving Gap (S - I)
1975	4,765.0	7,399.0	12,253.0
1976	15,027.0	18,459.0	8,604.0
1977	9,164.0	17,854.0	22,085.0
1978	19,611.0	24,454.0	22,937.0
1979	17,855.0	33,903.0	41,712.0
(average)	13,284.4	20,413.8	21,518.2
1980	37,191.0	57,067.0	44,587.0
1981	34,638.0	61,693.0	54,900.0
1982	15,833.0	70,163.0	18,221.0
(average)	18,665.3	62,974.3	39,236.0
1983	51,534.0	60,845.0	45,272.0
1984	45,842.0	64,879.0	41,629.0
1985	43,965.0	80,629.0	46,824.0
1986	39,373.0	63,768.0	9,688.0
(average)	45,178.5	67,530.3	35,853.3
1987	73,121.0	29,475.0	2,821.0
1988	144,421.0	31,988.0	8,832.0
1989	219,882.0	52,889.0	18,167.0
1990	423,135.0	88,526.0	161,585.0
(average)	215,139.8	35,982.0	47,851.3
1991	509,245.0	93,284.0	201,176.0
1992	472,621.0	34,368.0	173,300.0
1993	562,200.0	62,600.0	180,400.0
1994	659,800.0	76,300.0	205,700.0
(average)	550,966.5	66,638.0	190,144.0
1995	814,700.0	34,100.0	315,600.0
1996	835,500.0	7,400.0	324,500.0
(average)	825,100.0	13,350.0	320,050.0
75-96(average)	216,951.0	5,633.3	89,127.0

Source: National Accounts Division, NESDB.

Table 5 Sectoral Savings and Investments (period average).

(% of GDP)

	<i>Period 1</i>	<i>Period 2</i>	<i>Period 3</i>	<i>Period 4</i>	<i>Period 5</i>	<i>Period 6</i>
	1975-79	1980-82	1983-86	1987-90	1991-94	1995-96
<i>Household sector</i>						
S	11.86	12.20	8.69	12.00	8.48	7.36
<i>Private business</i>						
S	8.01	5.80	1.34	3.33	5.26	11.75
<i>Total private sector</i>						
S	19.87	18.00	10.02	15.33	13.73	13.23
I	16.71	15.51	14.42	27.83	31.87	31.80
(S-I) _p	3.16	2.49	-4.40	-12.50	-18.14	-18.57
Foreign Inflows	2.94	5.53	2.97	6.17	9.1	11.49
<i>Government</i>						
S	1.69	0.11	0.31	5.93	8.58	8.25
<i>State enterprises</i>						
S	0.50	0.27	1.16	1.74	1.66	1.53
<i>Total public sector</i>						
S	2.19	0.37	1.47	7.67	10.24	9.78
I	7.05	8.78	8.03	5.58	8.04	9.48
(S-I) _g	-4.86	-8.41	-6.56	2.09	2.20	0.30
Foreign Inflows	0.85	0.99	0.91	-0.15	-0.04	0.20
<i>Total</i>						
S (GDS)	20.76	19.60	19.30	31.50	34.25	34.41
I (GDI)	25.88	24.84	22.79	34.28	40.51	41.61
(S-I)	-5.12	-5.24	-3.49	-2.78	-6.26	-7.20
Foreign Inflows	3.79	6.52	3.88	6.01	9.06	11.69

Source : Calculated from table 4 .

Note : -- is deficit.

Table 6 International Net Capital Inflows to Thailand.

(millions of baht)

Year	FDI	PFI	PFL	GFL	OPFC	OGFC	TFC
1975	1,744.8	27.4	3,519.7	- 105.0	2,566.2	1.6	7,754.7
1976	1,614.1	- 21.5	2,528.6	2,157.2	2,985.2	-	9,263.6
1977	2,163.8	1.5	5,634.5	770.8	5,397.4	- 1.1	13,966.9
1978	1,010.8	124.4	5,860.1	6,057.8	1,780.8	24.4	14,858.3
1979	1,047.7	2,131.3	18,458.1	8,890.8	3,214.4	24.5	33,766.8
1975-79	7,581.2	2,263.1	36,001.0	17,771.6	15,944.0	49.4	79,610.3
average	1,516.2	452.6	7,200.2	3,554.3	3,188.8	9.9	15,922.1
1980	3,816.0	1,033.5	32,711.5	6,063.9	7,087.3	24.4	50,736.6
1981	6,363.2	18.9	44,992.4	7,906.3	4,175.9	25.3	55,130.2
1982	4,338.6	609.8	22,544.3	8,298.4	2,554.1	-	38,345.2
1980-82	14,517.8	1,662.2	100,248.2	22,268.6	5,465.5	49.7	144,212.0
average	4,839.3	554.1	33,416.1	7,422.9	1,821.8	16.6	48,070.7
1983	8,191.9	339.9	15,282.1	7,538.3	3,328.6	-	34,680.8
1984	9,624.3	- 86.6	35,494.9	7,328.2	6,003.9	-	58,364.7
1985	4,379.2	3,858.5	16,075.9	24,255.3	2,841.2	22.8	51,432.9
1986	6,880.1	2,516.9	1,270.4	- 2,679.7	3,343.1	22.8	11,353.6
1983-86	29,075.5	6,628.7	68,123.3	36,442.1	15,516.8	45.6	155,832.0
average	7,268.9	1,657.2	17,030.8	9,110.5	3,879.2	11.4	38,958.0
1987	4,711.5	12,861.7	- 22,907.5	7,934.0	17,849.6	1,174.8	21,624.1
1988	27,348.8	11,185.4	- 3,608.4	3,696.5	29,106.6	4,894.7	72,623.6
1989	44,413.2	36,658.0	51,477.8	- 3,035.8	24,754.5	- 2,039.0	152,228.7
1990	61,118.4	11,507.6	129,641.2	- 36,913.5	39,305.5	2,245.2	206,904.4
1987-90	137,591.9	72,212.7	154,603.1	- 28,318.8	111,016.2	6,275.7	453,380.8
average	34,398.0	18,053.2	38,650.8	- 7,079.7	27,754.1	1,568.9	113,345.2

Table 6 International Net Capital Inflows to Thailand (continued).

(millions of baht)

Year	FDI	PFI	PFL	GFL	OPFC	OGFC	TFC
1991	47,110.0	824.6	166,215.0	4,447.3	66,462.2	3,101.1	288,160.2
1992	49,980.0	23,455.0	79,726.0	- 10,962.0	103,079.0	- 4,536.0	240,742.0
1993	39,810.0	138,152.0	- 55,701.0	- 6,322.0	155,375.0	- 5,419.0	265,895.0
1994	21,935.0	62,042.0	- 136,535.0	- 12,211.0	376,106.0	- 5,486.0	305,851.0
1991-94	158,835.0	224,473.6	53,705.0	- 25,047.7	701,022.2	- 12,339.9	1,100,648.2
average	39,708.8	56,118.4	13,426.3	- 6,261.9	175,255.6	- 3,085.0	275,162.1
1995	29,422.0	101,560.0	66,573.0	- 3,880.0	346,377.0	5,069.0	545,121.0
1996	35,597.0	90,765.0	157,829.0	1,997.0	210,838.0	- 3,493.0	493,533.0
1995-96	65,019.0	192,325.0	224,402.0	- 1,883.0	557,215.0	1,576.0	1,038,654.0
average	32,509.5	96,162.5	112,201.0	- 941.5	278,607.5	788.0	519,327.0
1975-96	412,620.4	499,565.3	637,082.6	21,232.8	1,406,179.7	- 4,343.5	2,972,337.3
average	18,755.5	22,707.5	28,958.3	965.1	63,917.3	- 197.4	135,106.2

Source : Bank of Thailand.

Note : FDI = Foreign Direct Investment.

PFI = Portfolio Foreign Investment (plus debt securities begin 1991-96).

PFL = Private Foreign Loans (LR + SR).

GFL = Government Foreign Loans.

OPFC = Other Private Foreign Capitals (trade credits+other liabilities).

OGFC = Other Government Foreign Capitals (trade credits+ other liabilities).

TFC = Total Foreign Capital Inflows (net).

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Table 7 International Net Capital Inflows to Thailand.*

(% of GDP)

Year	FDI	PFI	PFL	GFL	OPFC	OGFC	TFC
1975 - 1979	0.36	0.11	1.71	0.85	0.76	0.00	3.79
1980 - 1982	0.63	0.07	4.46	0.99	0.24	0.00	6.41
1983 - 1986	0.71	0.16	1.66	0.89	0.38	0.00	3.79
1987 - 1990	2.00	1.05	2.25	-0.41	1.61	0.09	6.59
1991-1994	1.31	1.85	0.44	-0.21	5.77	-0.10	9.06
1995-1996	0.73	2.16	2.53	-0.02	6.27	0.02	11.69

(% of Total)

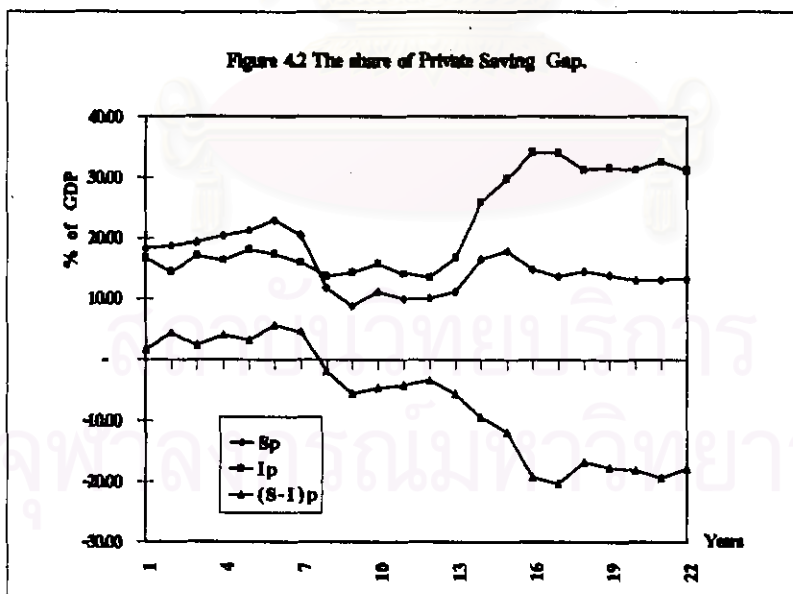
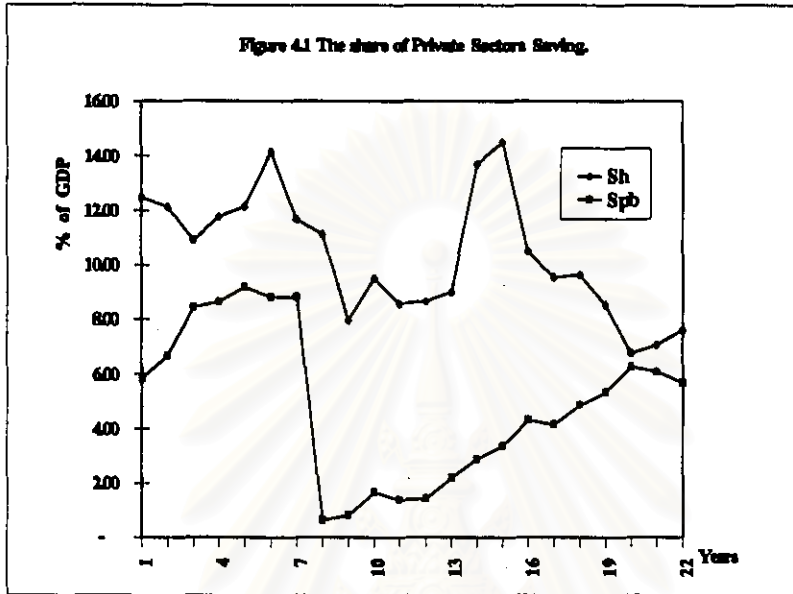
Year	FDI	PFI	PFL	GFL	OPFC	OGFC	TFC
1975 - 1979	9.52	2.84	45.22	22.32	20.03	0.06	100.00
1980 - 1982	10.07	1.15	69.51	15.44	3.79	0.03	100.00
1983 - 1986	18.66	4.25	43.72	23.39	9.96	0.03	100.00
1987 - 1990	30.35	15.93	34.10	-6.25	24.49	1.38	100.00
1991-1994	14.43	20.39	4.88	-2.28	63.69	-1.12	100.00
1995-1996	6.26	18.52	21.61	-0.18	53.63	0.15	100.00

Source : Calculated from table 6 .

Note : * = no period average.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Figure 4 The share of Private Saving and Investment during the period of 1975-96.

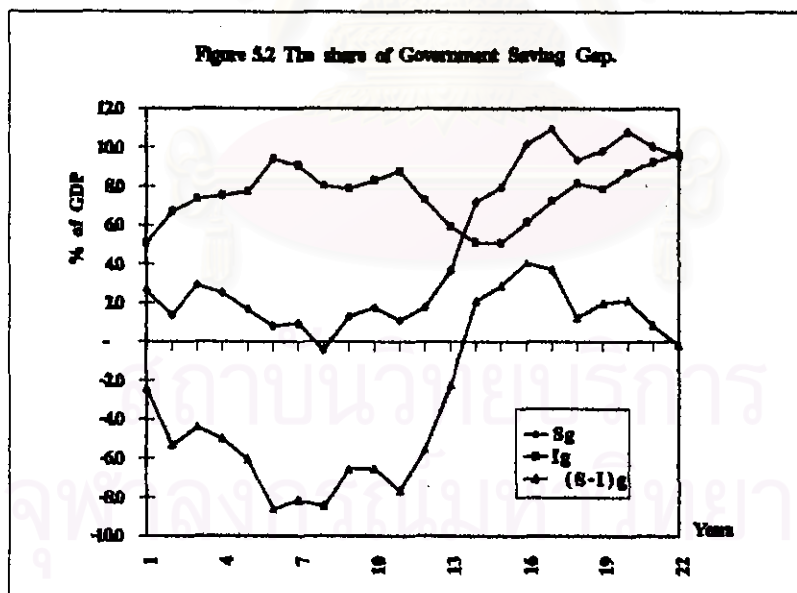
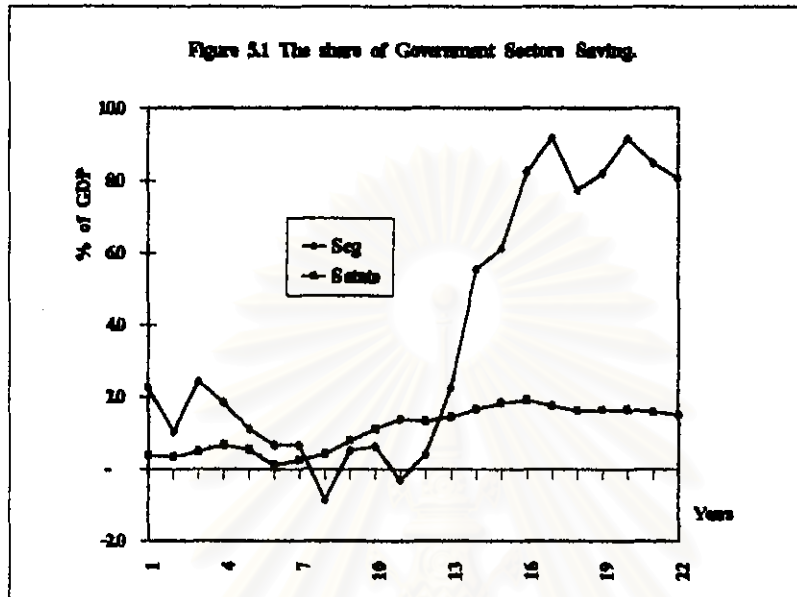

Source : Came from table 4.

Note : 1=1975 , 2 = 1976 , ... , 19 = 1993 , 22 = 1996.

: h = households , pb = private business , p = total private

Figure 5 The share of Government Saving and Investment during the period of 1975-96.

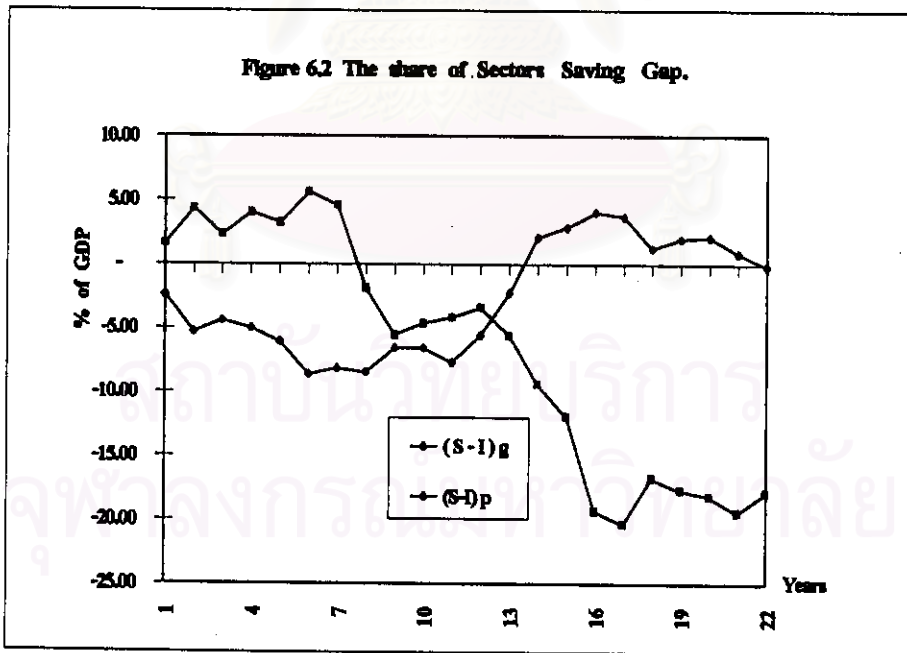
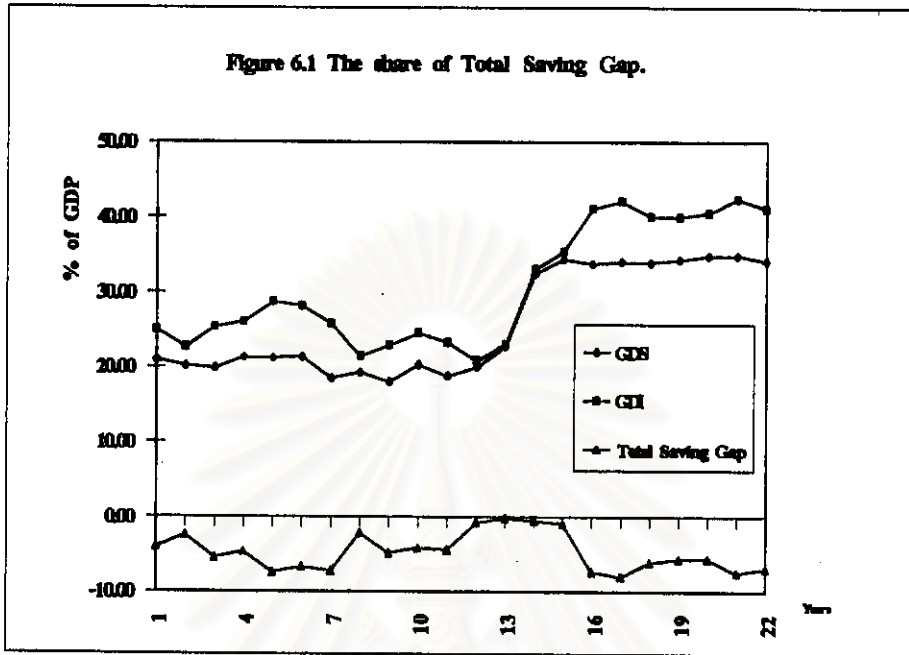

Source : Came from table 4.

Note : 1 = 1975 , 2 = 1976 , ... , 19 = 1993 , 22 = 1996.

: cg = central government , state = state enterprises , g = total government.

Figure 6 The share of Saving Gap during the period of 1975-96.

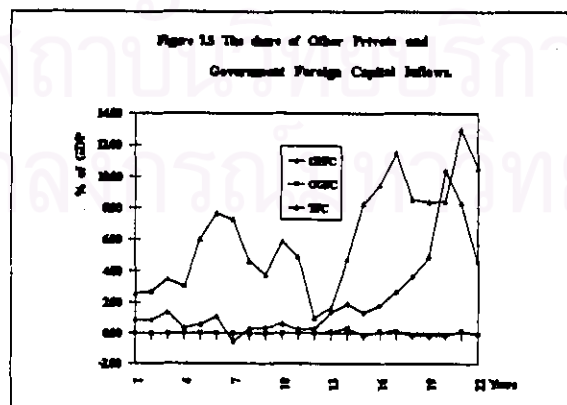
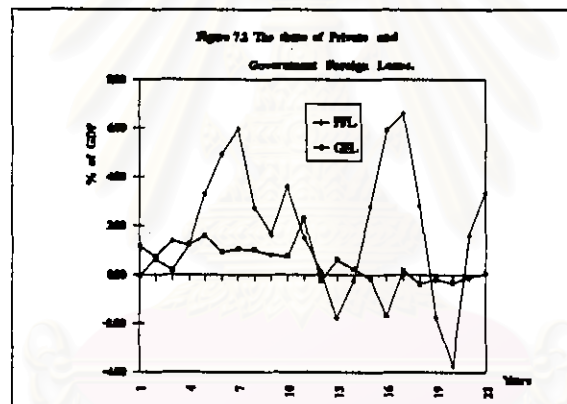
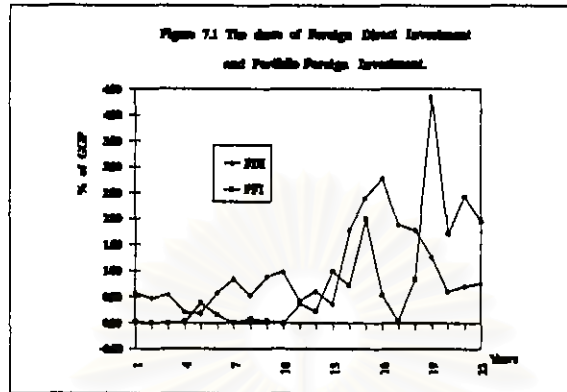

Source : Came from table 4.

Note : 1 = 1975 , 2 = 1976 , ... , 19 = 1993 , 22 = 1996.

: g = ภาครัฐบาล , p = ภาคเอกชน.

Figure 7 International Net Capital Inflows to Thailand Classified by types.

Source : Came from table 6.